

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 211/08-56

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Mesta P. a spol., zastúpených advokátskou kanceláriou P., spol. s r. o., P., spojenú s návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého právoplatného rozhodnutia vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva na súdnu a inú právnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov zo 4. mája 2006 v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 4/1996 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mesta P. a spol. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. februára 2008 doručená sťažnosť Mesta P. a spol. (ďalej aj „sťažovatelia“) spojená

s návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého právoplatného rozhodnutia vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj práva na súdnu a inú právnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) zo 4. mája 2006 v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 4/1996. Následne bola 14. apríla 2008 ústavnému súdu doručená nadväzujúca žiadosť sťažovateľov, aby ústavný súd považoval predmetnú sťažnosť za naliehavú.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že vo veci občianskoprávneho konania žalobkyne M. J. proti žalovaným Mesto P. a spol. (spolu 80 žalovaných) o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktoré začalo podaním žaloby 10. januára 1996, okresný súd rozsudkom zo 4. mája 2006 rozhodol, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností tvoriacich predmet sporu, a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Sťažovatelia (spolu 37 subjektov) ako účastníci konania proti uvedenému rozhodnutiu nepodali riadny opravný prostriedok – odvolanie, ale obrátili sa opakovane na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) s podnetom na podanie mimoriadneho dovolania. O vybavení uvedených podnetov boli sťažovatelia vyrozumení najprv listom generálnej prokuratúry z 5. júna 2007 pod č. k. VI/1 Pz 268/07-7 a následne upovedomením generálnej prokuratúry z 27. decembra 2007 pod č. k. VI/2 Pz 598/07-11, podľa ktorých bol opakovaný podnet sťažovateľov odložený, pretože „v postupe a rozhodnutí Okresného súdu v Prešove nedošlo k porušeniu zákona“. Navyše generálna prokuratúra poukázala aj na skutočnosť, že „Mesto P. ako účastník konania nevyužil svoje zákonné oprávnenie a nepodal proti uvedenému súdnemu rozhodnutiu odvolanie“. Následne sa niektorí zo žalovaných (spolu 37 subjektov) obrátili spolu s Mestom P. ako sťažovatelia v 2. až 37. rade so svojou sťažnosťou na ústavný súd.

Sťažovatelia na základe týchto skutočností navrhujú, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Rozsudkom Okresného súdu v P., sp. zn. : 12 C 4/1996 zo dňa 04.05. 2006 bolo porušené základné právo sťažovateľov v 1. až 37. rade vlastníť majetok garantované

čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudkom Okresného súdu v Prešove, sp. zn. : 12 C 4/1996 zo dňa 04.05. 2006 bolo porušené základné právo sťažovateľov v 1. až 37. rade na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Okresného súdu v Prešove, sp. zn. : 12 C 4/1996 zo dňa 04.05. 2006 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľom v 1. až 37. rade sa priznáva náhrada trov konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti sťažovateľov a z pripojených listín vyplynulo, že predmetom sťažnosti je sťažovateľmi namietané porušenie označených základných práv garantovaných ústavou a označenými medzinárodnými dohovormi rozsudkom okresného súdu zo 4. mája 2006.

Právne relevantnou skutočnosťou, ktorú ústavný súd pri posudzovaní tejto sťažnosti podanej na ústavnom súde zohľadnil, je nevyužitie odvolania sťažovateľom v 1. rade ako riadneho opravného prostriedku, keďže ide o procesný inštitút zásadného právneho významu, ktorý mohol v prípade jeho včasnej aplikácie významne ovplyvniť ďalší priebeh konania pred všeobecným súdom a eventuálne aj meritórne rozhodnutie vo veci vydané odvolacím súdom.

V priamej nadväznosti na uvedené ústavný súd poznamenáva, že v rámci svojej rozhodovacej činnosti už judikoval, že tam, kde je opravný prostriedok prípustný zo zákona a je celkom v dispozícii sťažovateľa, je povinný ho pred podaním sťažnosti na ústavnom súde sťažovateľ vyčerpať. Ak tak neurobí, alebo urobí oneskorene, ústavný súd sťažnosť odmietne pre neprípustnosť (I. ÚS 155/08). Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a nie je ani povolaný na inštančný prieskum ich rozhodnutí; preto ak smeruje sťažnosť proti rozhodnutiu vydanému v občianskoprávnom konaní, nie je samo osebe významné, že je namietaná jeho vecná alebo procesná nesprávnosť. Právomoc ústavného súdu je založená výlučne na prieskum rozhodnutia z hľadiska dodržiavania ústavnoprávnych princípov, t. j. či v konaní (rozhodnutím v ňom vydaným) neboli dotknuté ústavne zaručené práva alebo slobody jeho účastníka, či konanie bolo vedené v súlade s týmito princípmi a či možno konanie ako celok (vo výsledku) pokladať za spravodlivé, ale len za predpokladu, že je naplnený jeden zo základných znakov sťažnosti podanej ústavnému súdu, ako ochrany ústavou zaručených základných práv a slobôd, a to jej subsidiarita.

Princíp subsidiarity sa obsahovo realizuje spôsobom, ktorý znamená, že sťažnosť na ústavnom súde možno teda podať len vtedy, keď boli pred jej podaním vyčerpané všetky prostriedky, ktoré zákon na ochranu práv poskytuje. Takým prostriedkom sa podľa ustanovenia § 53 zákona o ústavnom súde rozumie riadny opravný prostriedok, mimoriadny opravný prostriedok, výmúč návrh na obnovu konania a iný právny prostriedok, ktoré zákon sťažovateľovi/-om na ochranu jeho/ich základných práv alebo slobôd poskytuje. Pritom vyčerpaním všetkých procesných prostriedkov sa rozumie nielen ich formálne uplatnenie a rozhodnutie o nich. Znamená predovšetkým ich uplatnenie v súlade s procesnými právnymi predpismi. Pretože v predmetnej veci sa tak nestalo, t. j. odvolanie nebolo podané sťažovateľom v 1. rade, je podľa názoru ústavného súdu in concreto daný dôvod na odmietnutie tejto sťažnosti podanej ústavnému súde.

Uvedené konanie a meritórne rozhodnutie okresného súdu vo svojich dôsledkoch z dôvodu nevyužitia odvolania nepovažuje teda ústavný súd za porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 ústavy, resp. v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2008